

Familieforbundet for Verdensfred og Enhet

- Avsender: Familieforbundet for Verdensfred og Enhet
- Høringsinstans: Tros- og livssynsamfunn utenom Den norske kirke
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

KUD operer med et uheldig skille mellom tro og livssyn. Et livssyn kan også være religiøst. KUD definerer religion som tro og det sekulære som livssyn. Ifølge forslaget er livssyn sekulære. Men et livssyn kan jo utmerket godt omfatte det åndelige aspekt ved oss mennesker, en tro på Gud og et liv etter døden. Og religioner kan ikke reduseres til ren tro. Det er jo typiske lovreligioner et godt eksempel på

med sine omfattende lover, som
regulerer så mange sider ved livet.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Barn må ha samme rett til tilhørighet som voksne. Barna trenger trosopplæring. Det er naturlig at barn vokser opp i foreldrenes trossamfunn. Senere kan barna ta et valg

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og § [3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er ikke rettferdig å favorisere det bestående hvis man aksepterer religiøst og livssynsmessig mangfold. Nye religiøse retninger starter i det små. (Med KUDs forslag ville ikke Jesus vært støtteberettiget verken med 12 disipler eller 70 apostler.) Islands ordning med 25 medlemmer som minimumsantall virker mer fornuftig: Da er husmøter ikke lenger mulig; man får utgifter til leie av møtelokaler, osv. Den norske Grunnloven § 16 slår fast i at alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje. Men forslaget til KUD innebærer at trossamfunn med mindre enn 500 medlemmer ikke lenger kan registrere seg som trossamfunn! Man blir en «forening». Da er ikke veien lang til å bli hengt ut som sekt i media. Å bruke antall medlemmer som avgjørende definisjonskriterium fører til at den store delen av trossamfunn under 500 medlemmer blir forskjellsbehandlet. Man får ikke lov til å registrere seg som trossamfunn lenger, selv om alle andre kriterier oppfylles! Skulle det

bli vedtatt at et relativt høyt medlemstall legges til grunn for registrering, burde i hvert fall mindre trossamfunn fortsatt få lov til å registrere seg, selv om de ikke får statsstøtte. Er man ikke registrert som trossamfunn, mister man også retten til å forrette ved begravelser, og må overlate det til en prest/forstander fra et annet og større trossamfunn! Da kan man ikke snakke om trosfrihet. Staten burde legge til rette for folks religions- og livssynsutøvelse, slik den jo gjør for innbyggernes ulike preferanser og behov på felter som politikk, kultur og idrett (Jfr. Ingvill Thorson Plesner, Religionspolitikk, side 13). En statlig forskjellsbehandling basert på størrelse er direkte imot det mangfoldet og den toleransen det oppmuntres til på så mange felter i dag. For eksempel i identitetspolitikken og kjønnspolitikken støttes og premieres minoriteter og mangfold. Hvorfor da diskriminere mot livssynsminoriteter? Ens livssyn er jo noe av det aller viktigste ved ens identitet. I en tid der det oppmuntres til innovasjon og nytenkning overalt, f.eks. i næringslivet, burde dette også tas i betraktning på livssynsfeltet. I en verden der nye innsikter, produkter og oppfinnelser vinner fram allesteds, burde man legge til rette for en slik utvikling også på livssynsområdet. Det anføres i høringsnotatet: «Antallet små trossamfunn som mottar tilskudd, øker stadig. I perioden 2005–2015 steg antallet trossamfunn som har færre enn 100 tilskuddstellende medlemmer, fra 244 til 327.» Den foreslåtte medlemsgrensen på 500 vil ikke komme denne utviklingen i møte.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☐ Enig

☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Det er vanskelig for det store flertallet av trossamfunn å «registrere seg i fellesskap med likeartede samfunn». Ved å slå seg sammen i slike fellesskap er det stor fare for at man mister sitt særpreg og blir tvunget inn i kompromisser som strider mot ens overbevisning. Det er litt som med kommuner som blir tvunget sammen av staten, uten grasrotsoppslutning om det.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i

samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Barna under 15 bør være med pga. søndagsskole, konfirmasjonsundervisning, osv.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Det er ikke rettferdig å favorisere det bestående hvis man aksepterer religiøst og livssynsmessig mangfold. Nye religiøse retninger starter i det små. (Med KUDs forslag ville ikke Jesus vært støtteberettiget verken med 12 disipler eller 70 apostler.) Islands ordning med 25 medlemmer som minimumsantall virker mer fornuftig: Da er husmøter ikke lenger mulig; man får utgifter til leie av møtelokaler, osv. Den norske Grunnloven § 16 slår fast i at alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje. Men forslaget til KUD innebærer at trossamfunn med mindre enn 500 medlemmer ikke lenger kan registrere seg som trossamfunn! Man blir en «forening». Da er ikke veien lang til å bli hengt ut som sekt i media. Å bruke antall medlemmer som avgjørende definisjonskriterium fører til at den store delen av trossamfunn under 500 medlemmer blir forskjellsbehandlet. Man får ikke lov til å registrere seg som trossamfunn lenger, selv om alle andre kriterier oppfylles! Skulle det bli vedtatt at et relativt høyt medlemstall legges til grunn for registrering, burde i hvert fall mindre trossamfunn fortsatt få lov til å registrere seg, selv om de ikke får statsstøtte. Er man ikke registrert som trossamfunn, mister man også retten til å forrette ved begravelser, og må overlate det til en prest/forstander fra et annet og større trossamfunn! Da kan man ikke snakke om trosfrihet. Staten burde legge til rette for folks religions- og livssynsutøvelse, slik den jo gjør for innbyggernes ulike preferanser og behov på felter som politikk, kultur og idrett (Jfr. Ingvill Thorson Plesner, Religionspolitikk, side 13). En statlig forskjellsbehandling basert på størrelse er direkte imot det mangfoldet og den toleransen det oppmuntres til på så mange felter i dag. For eksempel i identitetspolitikken og kjønnspolitikken støttes og premieres minoriteter og mangfold. Hvorfor da diskriminere mot livssynsminoriteter? Ens

livssyn er jo noe av det aller viktigste ved ens identitet. I en tid der det oppmuntres til innovasjon og nytenkning overalt, f.eks. i næringslivet, burde dette også tas i betraktning på livssynsfeltet. I en verden der nye innsikter, produkter og oppfinnelser vinner fram allesteds, burde man legge til rette for en slik utvikling også på livssynsområdet. Det anføres i høringsnotatet: «Antallet små trossamfunn som mottar tilskudd, øker stadig. I perioden 2005–2015 steg antallet trossamfunn som har færre enn 100 tilskuddstellende medlemmer, fra 244 til 327.» Den foreslåtte medlemsgrensen på 500 vil ikke komme denne utviklingen i møte.